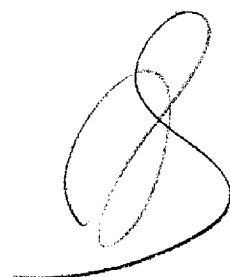

GEHEIM

1NS/10436

Land : Italië.
Onderwerp : Het komende Conclaaf.

 | 77
adm.
k-4

Referenties :

Datum van waarneming : Tweede helft december 1962.

Bron : Met goede contacten in Italiaanse politieke kringen.

Opmerkingen :

Mede verzonden aan: de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Professor Dr. J.E. de QUAY
Minister-President

Plein 1813 nr. 4

's-GRAVENHAGE.

GEHEIM

GEHEIM

Italië

HET KOMENDE CONCLAAF

Het Conclaaf, dat na het overlijden van de huidige Paus bijeenkomt, zal niet alleen het meest interessante van de laatste vele eeuwen, maar tevens het belangrijkste zijn. Hiervoor zijn de volgende motieven aan te geven:

- A. Het is in vele eeuwen niet voorgekomen, dat álle deelnemende Kardinalen elkaar zo goed kennen of althans dermate precies van elkaar weten hoe ze denken, wat ze willen, in welke richting zij het zoeken.
- B. Het zal een Conclaaf worden, dat geheel in het teken staat van het Concilie. Dit laatste houdt weliswaar automatisch op te bestaan op het moment zelf waarop de Paus overlijdt, maar het is ondenkbaar, dat de nieuwgekozene zou besluiten het Concilie niet opnieuw bijeen te roepen (ook al lijkt de mogelijkheid groot, dat hij de datum aanzienlijk zal uitstellen, maar dat hangt van de gekozene af).
- C. Het is mogelijk en geoorloofd, dat het H. College, in Conclaaf bijeen, het uitverkiezen van de nieuwe Paus voorwaardelijk stelt ten aanzien van bepaalde, in tweederde meerderheid overeengekomen wensen of "eisen" inzake het toekomstige Concilie-beleid. Dit geldt trouwens voor elk ander "beleid".
- D. Nog nooit zijn er zo veel Kardinalen geweest als op dit ogenblik (82), waarvan er in ieder geval 78 aan het Conclaaf zullen deelnemen, tussentijdse sterfgevallen of andere rampen uiteraard voorbehouden.

Bij dit alles kan men dan nog het volgende voegen:

1. Tijdens de eerste Concilie-fase heeft zich een zeer duidelijke scheiding afgetekend tussen Curie- en pro-Curie-Kardinalen enerzijds en anti-Curie-Kardinalen anderzijds. De anti's zijn in de overweldigende meerderheid. Voorts

GEHEIM

GEHEIM

zijn de Italianen - hoewel relatief de grootste groep vormend - in een isolement geraakt, dat door niemand meer wordt ontkend.

2. Op grond van allerhande overwegingen meent informant te durven concluderen, dat de meerderheid van het H. College nu een "jonge" Paus wenst. Het zeer korte, doch stormachtige, zij het historisch belangrijke pontificaat van JOANNES XXIII werd te zeer gekenmerkt door haast en overijling, zoals nu wel is gebleken, o.a. inzake de verre van volmaakte wijze van voorbereiden van het allesbeheersende Concilie.
3. Men dient er mee rekening te houden, dat het Concilie ófwel veel langer zal gaan duren dan het zich laat aanzien, ófwel dat het Concilie op de een of andere manier en in enigerlei vorm tot een "permanente figuur" zal worden. Hoe het ook zij, de belangrijkste "fase" van het Concilie, van elk Concilie overigens, is de tijd "daarná". Als alles wordt uitgewerkt, geleidelijk aan zal worden toegepast en in praktijk gebracht; als op velerlei gebied de diverse "bijzondere Commissies" hun werk beginnen en na geruime tijd zullen afsluiten, enz. Om die reden ook is een "jonge" Paus noodzakelijk om de zaken "stevig in handen te kunnen houden met een menselijke zekerheid, dat hij geruime tijd voor de boeg heeft".
4. Van de echte Curie-Kardinalen zouden er twee zeer geschikt zijn, als mens: BEA, maar die is veel te oud, en AGAGIANIAN, doch op diens missie-beleid wordt veel kritiek uitgeoefend. Een niet-Curie-Kardinaal dus, maar van de Italianen komt er dan niet veel terecht. FOSSATI van Turijn is veel te oud; SIRI (Genua), MONTINI (Milaan) en LERCARO (Bologna) zijn hetzij politiek, hetzij "ideologisch" tijdens het Concilie als te zeer "impegnati" gebleken om nog werkelijk een behoorlijke kans te maken. CASTALDO (Napels) is een kleurloze figuur, "maar maakt misschien daarom desnoods nog wel kans", aldus informant. RUFFINI (Palermo) wordt niet alleen de "Maffia-Kardinaal" genoemd,

GEHEIM

GEHEIM

maar heeft zich nog erger Ottaviaan getoond dan OTTAVIANI; hij heeft dus geen enkele kans. URBANI van Venetië wordt algemeen als onbetekenend aangezien.

5. Het belangrijkste punt is dat voor het eerst, zoals de zaken op dit ogenblik staan, de mogelijkheid buitengewoon groot lijkt, dat "het" een niet-Italiaan zal worden. In dat geval maakt ALFRINK op dit ogenblik een zeer grote kans!

Er zijn natuurlijk nog andere buitenlandse Kardinalen die zeer groot gezag hebben verworven, zowel tijdens de periode waarin de Centrale Commissie regelmatig vergaderde, als tijdens de eerste Concilie-fase. Maar zij zijn stuk voor stuk zo al niet "volstrekt onmogelijk", als Paus wel te verstaan, dan toch minstens hogelijk onwaarschijnlijk. LIENART is Fransman en bovendien veel te oud. KONIG of DOPFNER zijn zeer invloedrijke en voortreffelijke Kardinalen, maar van "Duitse stam" en in het huidige politieke en geestelijke tijdsgewricht in hoge mate als Paus ongewenst. De eveneens zeer vooraanstaande Amerikanen MEIER en RITTER komen als "USA-Paus" volstrekt niet in aanmerking.

Kardinaal ALFRINK, die informant schertsend ADRIANUS VII noemde, komt uit een klein land, is politiek "onbesmet", is "jong", spreekt vloeiend Frans, Duits, Engels én Italiaans, heeft in Rome gestudeerd, kent de Curie door en door, is een geboren bemiddelaar, is objectief zowel ten aanzien van de Curie als van haar tegenstanders, geldt als een energiek maar rustig bestuurder, is een onafhankelijke natuur, kan voortreffelijk met mensen van hoog tot laag omgaan en heeft veel gereisd. En vóór en boven alles: hij heeft uitgesproken denkbeelden inzake het Concilie, de toekomst van het Concilie en wat er van het Concilie moet worden gecontinueerd. Hij heeft nadrukkelijk gepleit voor de "eenheid in pluriformiteit" en daarmee het hart gewonnen van alle Concilie-Vaders uit de zogenaamde "jonge kerk". Hij is uitgesproken oecumenisch ingesteld, mede omdat hij uit een "gemengd" land afkomstig is.

Dit leeft volgens informant op het ogenblik zeer sterk

GEHEIM

GEHEIM

zowel in Conciliekringen als binnen het H. College, als zelfs binnen de Romeinse Curie.

Tweede helft december 1962.

GEHEIM